

Encyklopedia Solidarności

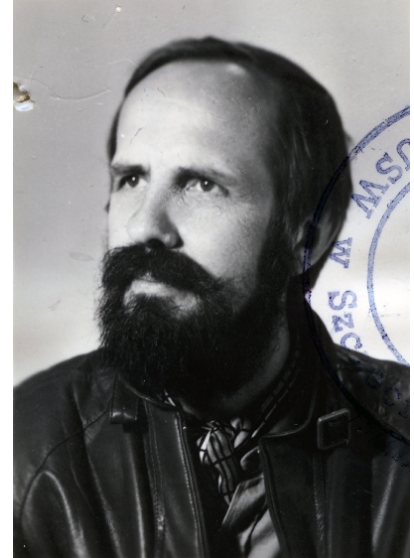
<https://encysol.pl/es/encyklopedia/biogramy/14988,Baluka-Edmund.html>
20.05.2024, 02:04

Bałuka Edmund

Edmund Bałuka, ur. 4 VI 1933 w Machnówce k. Krosna, zm. 8 I 2015 w Warszawie. Ukończył SP we Wrocance, gm. Miejsce Piastowe (1946).

1948-1951 pracownik Polskich Linii Oceanicznych, 1951-1952 Przedsiębiorstwa Rybackiego [Arka](#) w Gdyni, 1953-1954 Portu Gdynia, w 1954 Polskiej Żeglugi Rzecznej we Wrocławiu, 1955-1957 Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Od 1957 mieszkaniec Szczecina. 1958-1972 ślusarz, następnie dźwigowy w Stoczni Szczecińskiej im. Adolfa Warskiego. W 1956 podjął próbę ucieczki na Zachód, skazany na 1 rok więzienia.

18-22 XII 1970 uczestnik strajku okupacyjnego w Stoczni, od 20 XII 1970 członek Ogólnomiejskiego KS, 22-25 I 1971 organizator i przywódca drugiego strajku w Stoczni, przewodniczący Komisji Robotniczej Stoczni powstałej z przekształcenia KS. Od 1971 sekretarz Rady Zakładowej ZZ Metalowców w Stoczni, w 1972 przewodniczący Zarządu Okręgowego ZZM w Szczecinie, delegat na VII Kongres CRZZ w Warszawie – jako jedyny głosował przeciwko statutowi, który potwierdzał faktyczną podległość związków zawodowych wobec PZPR; 20-21 X 1972 delegat na X Krajowy Zjazd ZZM w Katowicach. 1 V 1971 współorganizator wyprowadzenia z oficjalnego pochodu ok. 2 tys. osób w tzw. czarnym marszu z żądaniem ukarania winnych zbrodni w Grudniu '70. W XI 1972 zwolniony z pracy. W wyniku gry operacyjnej SB, mającej na celu zneutralizowanie i zdyskredytowanie E. Bałuki, w 1973 zatrudniony w Polskiej Żegludze Morskiej w Szczecinie; 2 III 1973 wypłynął na pokładzie m/s Siekierki, opuścił statek w Las Palmas. 1973-1981 na emigracji w Hiszpanii, Grecji, Belgii, Wlk. Brytanii, Francji, aktywny politycznie, wspomagany przez Konfederację Wolnych ZZ i francuski związek Force Ouvrière (w 1976 otrzymał stypendium), uczestnik m.in. 29 VI 1976

Bałuka Edmund 784 1.jpg

Data urodzenia 4-06-1933

Data śmierci 8-01-2015

Hasło wydrukowane w **Tom I**

wieczu w Paryżu Komitetu Solidarności z Robotnikami Polskimi przeciwko represjom w Europie Wschodniej. W Wlk. Brytanii współpracownik emigracyjnej PPS, we Francji w kontakcie z trockistowską grupą OCI (Organisation Communiste Internationale), IV 1977 – lato 1980 w Paryżu wydawca, redaktor naczelny pisma „Szerszeń” (wydawanego także w jęz. franc.: „Le Frelon”, od 1978 duńskim: „Brombassen”), autor artykułów społeczno-politycznych; uczestnik konferencji prasowej z opozycjonistami czechosłowackimi i rumuńskimi w obronie Władimira Klebanowa (który w II 1978 próbował w Donbasie zakładać wolne związki zawodowe); z Władysławem Suleckim współorganizator kampanii w obronie działacza WZZ Edmunda Zadrożyńskiego (w III 1980 skazanego na 3 lata więzienia). W III 1980 w Paryżu współorganizator emigracyjnej Polskiej Socjalistycznej Partii Pracy. W IV 1980 na konferencji założycielskiej Komitetu na rzecz Tworzenia WZZ w Europie Wschodniej i ZSRR wybrany na przewodniczącego. W kontakcie ze szczecińskim niezależnym pismem „Robotnik”, z którego przedruki ukazywały się w „Szerszeniu”; autor rozpowszechnionego w Szczecinie przez środowisko KSS KOR Listu do szczecińskich stoczniovców nt. potrzeby sformułowania nowego programu politycznego opozycji.

Od IV 1981 w Polsce na fałszywym francuskim paszporcie, od 21 IV 1981 na terenie Stoczni: po poręczeniu KZ „S” pracownik Stoczni; we IX 1981 założyciel w Szczecinie PSPP, wydawca nr. „Szerszenia” zawierającego rozszerzony 13-punktowy program partii.

13 XII 1981 internowany w Ośr. Odosobnienia w Goleniowie, następnie w Wierzchowie, 3 VI 1982 (w czasie internowania) aresztowany, przetrzymywany w ZK w Koronowie, 30 VI 1983 skazany wyrokiem Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy na 5 lat więzienia i pozbawienia praw obywatelskich, osadzony w ZK w Barczewie, zwolniony 11 VIII 1984 na mocy amnestii; zwolniony z pracy. W XI 1984 członek Społecznego Obywatelskiego Komitetu Obrony Praworządności w Szczecinie.

Wiosną 1985 wyjechał do Francji. Autor książki "Listy z więzienia" (Paryż 1984); w IV 1988 inicjator wydania w jęz.

franc. pisma „Robotnik” z wyborem dokumentów nowo powstałej w kraju PPS.

Od 1989 ponownie w Polsce.

W 2006 odmówił przyjęcia Krzyża Oficerskiego Orderu Odrodzenia Polski.

1971-1984 rozpracowywany przez Wydz. III/III A/V KW MO/WUSW w Szczecinie w ramach SOR krypt. Aktywni;
1977-1985 przez Wydz. III/III A/V KW MO/WUSW w Szczecinie w ramach SOR krypt. Szerszeń; 1984-1985 przez Wydz. V WUSW w Szczecinie w ramach SOR krypt. Kuglarze;
1985-1989 przez Departament I MSW w ramach sprawy krypt. Bak.

Sylwia Wójcikowa | Mirosława Łątkowska

[Region Pomorze Zachodnie, Szczecin](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)